

חמת-בחירות ולמד להכיר את ציבור-נבחרים. אך התור צאה היתה אכזבה קשה ביותר: הוא זכה בשני מנדטים בלבד. האלוף שרון זכה בפחות קולות מאשר הנוכל שרון, שמואל פלאטו. (שלומציון זכתה ב-33,947 קולות. כעבור ארבע שנים זכתה רשימתו של משה דיין, שהשתמשה באותן אותיות-בחירות — כן — ב-30,600 קולות.)

במהירות האופיינית זו בשעות-מיבכה, הפיק אריק את המסקנה. עוד לפני שנדמה המולת יום-הבחירות הצטרף עם מייסדות הדרשה לזמנתי-החרות, השגא את אריק עוד מאז לתפקיד שרי-הביטחון.

..כאשר אתם צועקים..."

ל תכן שבגין היה מעניק כבר אז לאריק את המישרה המיוחלת. אך אי-אפשר היה לשלול אותה מידי עור וייצמן, שניצח זז עתה על מסע-הבחירות עטורי-ההצלחה של הליכוד. בגין העלה רעיון אלטרנטיבי: למנות את אריק לתפקיד חדש של מעין שרי-ביטחון/ב, שהיה אחראי על שרתי-הביטחון. על המליצה בטרור ועל המועצה לביטחון לאומי, גם על כך הוטל וטו של וייצמן. הוא שימחה ארליק, השגא את אריק עוד מאז שזה היה חבר במפלגה הליברלית.

בשיא המאבק צילצל אריק לבגין והציע לקבל את תפקיד שרי-החקלאות.

לכונן רוח. אך היתה זאת טעות. כדרכו, פשוט עקף שרון את המחסום והשיג מה שרצה. מישר-החקלאות הפך מישר-הביטחון/ב.

כשר-החקלאות לקח אריק לידיו את עניין ההתנחלויות היהודיות בשטחים הכבושים, והפך אותו במשך ארבע שנים מרכז ההיים הציבוריים. הוא קשר בו את כל יוקרתו, הפכו סימלו המיסחרי.

רוב הציבור ראה אז בפעם הראשונה איך פועל הבודד, תרתי-משמע: הבודד, ששמו אריק שרון — הבודד, כמכשיר מרכזי "הג" שמה ציונית" — מעין מנכ"ש ימי-שומרים.

במשך ארבע שנותיו בתפקיד זה עבר ברחבי הארץ לאורך 400 אלף קילומטרים. כימעט מדי יום ביקר בהתנחלויות. הקמת כל ההתנחלויות הצריכה כ-50 ישיבות של ועדות וועדות-מישנה. לכל אחת מהן בא שרון כשהוא מצויד בניירות ובמפות, כשענותיו רשומות על פתקים בכיסו. והכל מוכן לפרטי-הפרטים, להפרכת כל ההנגדות אפשרית — שיטה שבה הוא נוהג בכל נושא.

כך, למשל, כאשר רצה לסלול את הכביש חוצה השומרון, נאמר לו שאין תקציב. "כמה כסף יש?" — שאל את המומחה. הוזכר סכום זעיר. "ובכן, קחו את הסכום הזה והתחילו לסלול קילומטר אחד", פסק. "מתי?" נשאל.

"מתי?" היתה התשובה.

היתה זאת התקופה הסוערת ביותר של אריק בכנסת. הוא הגדיר כל מתנגד כ"אנטי-ציוני" וכ"גיס חמישי", והאופוזיציה צעקה לעומתו "אינפנטיל!", "פאשיסט!". בשיא אחת הסערות האלה, בעומדו על דוכן-הנואמים, כשהברי-האופוזיציה סערו נגדו, פשט חיוך קר על פניו. "אני אגיד לכם מדוע אני צוחק", אמר, "מבלל להרים את קולו, 'ברגע זה, כאשר אתם עומדים כאן וצועקים, קם עוד בית בהתנחלויות. נסלל עוד קילומטר של כביש בשומרון!"

אמר אחד הח"כים: "ירעתי שהוא צודק. התחלתי."

באותן שנים הותקף קשות ביותר בשל העובדה שהמ שיק להיות בעל החווה החקלאית הפרטית הגדולה ביותר בארץ. בעודו מכהן כשר הממונה על החקלאות, הדבר נמשך זמן רב, ולאחר מכן הותקף בסידור פיקטיבי, שאיש לא התייחס אליו ברצינות. הדבר הוגדר כשחיתות בלתי-נסבלת.

אריק, שחזר בכל ערב לארמון הקטן שבנה בשטח החווה, בעל מיגדל ובריכת-שחייה, לא התרגש. "יש לי כושר-ספיגה גבוה", אמר לאחרונה. "אין הוא מתרגש מהסערות והעלבונות, ואין הוא מניח להם לרנע להסחית את דעתו מן העיקר: היעד הבא שלו."

היעד הבא נשאר מישר-הביטחון. ההזדמנות באה כאשר התפטר עור וייצמן מן התפקיד. למעשה ביגלל אי-נוגותו של בגין להתקדם לקראת המצרים ברוח הס' כמי קמפ-דייב, ולהלכה ביגלל אי-הסכמת וייצמן לקר צוץ תקציבי-הביטחון. אריק הטיף מזה שנים לקיצוץ דראסטי בהתקציב, בטענה שצה"ל חסכוני וקטן יהיה יותר גם יעיל יותר.

אולם בגין החל פוחד מאריק, ולא נתן לא את מישר-הביטחון. הוא אף העלה את הרעיון למסור את התיק בידי יצחק שמיר, איש לחי' המוסד, שאין לו מושג בשטח זה. אריק זעם, פתח בהתקפת-מצע על בגין. הוא זיעזע מדי שבוע את ישיבות הממשלה, שהפכה קר צרעונית, הוא אמר פומבית כי זוהי "שארלטניות" לנהל את ענייני-הביטחון במשך יום אחד בשבוע, כפי שעשה בגין, וכי אין בארץ מומעד טוב יותר לתפקיד שרי-הביטחון מאשר הוא עצמו.

אך אריק הבין בעוד מועד, כי היתה זאת טעות טאקי סית לתקוף את בגין, ובלם את עצמו. הוא ישב בשקט. הוא ידע כי לא יהיה לבגין מנוס — מישר-הביטחון יפול לידיו כפרי בשל.

במערכת-הבחירות לכנסת העשירית ניצח אריק על מיפעל כביר. הוא הביא מאות אלפי בוחרים, במסע מאורגן, אל ההתנחלויות, הראה להם בעצמו את ההי שנים של ממשלת-הליכוד — שהיו הישגיו האישיים שלו.

כאשר ניצח הליכוד בחירות, לא היה כוח בעולם שיכול היה למנוע מאריק את מישר-הביטחון. הוא הגיע אל היעד שלקראתו חתר במשך שנים.

● התאו יצא לחופשה

ע ור לפני כן, כשר-החקלאות, נקט פעולה נמרצת כדי לקשור קשרים עם גורם שהיה חשוב לדרכו בעתיד: השליטון המצרי.

כאשר החל שרי-החקלאות הישראלי מופיע באופק המצרי, החלו ראשי השליטון שם להתעניין באופן דיס-קרט באופיו של האיש. מפי ידידים ישראלים שמעו חוות-דעת: זהו איש חזק, אם לא ישתף בתהליך-השלום, ישתדל לפוצץ אותו, אם ישתף, יקדם אותו.

לפי מסורתם הלאומית עתיקת-היומין הפי-קו המצרים את המסקנה. הם יצאו מגדרם כדי לפנים ולרכוש את ליבו של האיש שצצה את התעלה ב-1979. מילדו בגין וייצמן, לא זכה איש במצריים כטיפוס מחנף כמחזון.

לשיא הגיע אנוור אל-סאדאת, ברוב חוכמתו, כאשר טילפן בלילה לביתו של אריק ושאל אותו אם הוא יכול להתקין במשקט מערכת-השקיה בחוותו בכפר-מר לדתו, בשטח המשתרע על 100 דונם, תוך עשרה ימים.

לשוכחו של אריק, בו במקום: "כן." ההמשך היה מיבצע שלא בייש את מיבצע צליחת-התעלה. הוא נקרא "מיבצע גומא". בבוקר קרא אריק למומחה, ששירת אצלו פעם ביחידה, והטיל עליו את התפקיד. למחרת היום יצא המומחה למקום, בכפר מיט

היעד: שרי-הביטחון בהיכנסו למישרדו

טבו-אל-כום, לבדיקת השטח. הוא נטל משם, בשקיות דגמים של העפר, כעבור 48 שעות חזר לארץ. במשך שלושה ימים נוספים הוכן הציד, עד לפרסומו האחר-רוגים, וביכללם כל החלפים שהיו דרושים בעתיד.

במשך יום הועבר הציד למקום בשתי משאיות עמו סות — הראשונות שעברו את הגבול והגיעו ליעדן במצריים. במשך שלושת הימים הבאים עברו האנשים, יומם לילה, כדי להתקין את הציד.

ביום התשיעי בערב הושלם המיבצע. "התאו יצא לחופשה, והמשאבות פועלות", דיווח אריק.

גיהאן אל-סאדאת באה, ראתה והתפעלה. אריק שמר על המיבצע בסוד כמסו, אך הנשיא המצרי גילה את הדבר בעצמו. הוא הזמין את עורכי העיתונים המצריים למקום והראה להם את המיפעל. לאחר מכן שאל לדעת אריק לגבי אפשרויות-הפיתוח במידבר המצרי. השניים כרעו על המפה, ולבסוף אמר אל-סאדאת לעורכיו: "מה שהאיש הזה אומר לכם — עשו! הוא עשה אצלי בשלושה ימים מה שלא נעשה בשלוש שנים!"

אריק שלח מדי פעם איש למקום, כדי לוודא שהמערכת פועלת כהלכה. בינתיים ניטעו שם גם כרם ומטע.

עור וייצמן ליגל על נסיעותיו של אריק למצריים, קרא לו "וויר אל-בנדורו" (שר העבניות). אך אריק בנה מערכת של קשרים. המצרים כיבדו את האיש שהבי קיע את החזית שלהם בשלום מילחמות, ועל כל צעד ושעל נפגש אריק עם המפקדים המצריים שעמדו מולו. **אז-סאדאת אוחז בשאת וזרת עם אנשים הנראים לו כחזקים, "יכולתי לעשות שדום רק עם שדושה ישראלים"** אמר פעם לשרון, "כן גוריון, גודדה ובגין". הרמו: הרביעי הוא אריק עצמו.

בלישכתו במישר-הביטחון עומד, ליד ידו השמאלית

של אריק, הסלפון האדום, המחבר אותו עם מישר-הביטחון המצרי. למרות שהתואר של יו"ר הוועדה לשרי חות האוטונומיה שמור עדיין לבורג, יודעים הכל כי אריק הפך האיש הקובע, כי הוא ינהל למעשה את השרי חות, וכי הרעיונות שלו הם שהיו מונחים על השולחן יחד עם מפותיו.

התפקיד החשוב הראשון שלו יהיה, כמובן, פינוי פיתחת-רפיה. אין ספק שיעשה זאת באותה היעילות שבה גירש משם בשעתו את הבדואים והקים את הוהת נחליות, שהיו במידה רבה פרי יוזמתו ומאמציו הבלתי-נלאים, כשהיה אלוף פיקוד-הדרום.

בשעתו הפטיגה הממשלה רשמית משרי-מותני, הגדירה אותו כ"הרנגים". עתה יתנסו המתנחלים כמלוא מיוגון הכישורים של אריק, אשר ינסה להזיז ממקומם בשקט, בייעודות, בתיחבוב, תוך הכללת הגור — אך כשהכל יודעים כי איישם נמצא המקד.

● דה-גול או מצדה

ב שבועות האחרונים למדו גם האמריקאים להכיר את האיש החדש. כמו המצרים, הסיקו את המסקנה שזהו האיש שכדאי לספל בו, אחרי בגין.

שרון בא לארצות-הברית כשהוא מצויד בתזכירים מפורטים ובשלל של מפות, המכוסות בגליונות-פלאסטיק שקופים ובהם השריטות הבאים לחזק את טיעונו. כדרי כו, היה הכל מתוכנן מראש בפרטי-פרטים. אין אלתור. אם טברו האמריקאים תחילה כי הדיבורים על "שי-תוף-פעולה איסטראטגי" הם בועות ציבועניות, מסך טבי-סיסי חדש שמאחריו מתחבאות הדרישות הישראליות המקובלות לכסף ולנשק, נוכחו חיש מהר לדעת כי טעו.

שרי-הביטחון הישראלי המגושם, בעל הי-חזות הפרמיטיבית, בא להציע להם תפיסה איסטראטגית מרחבית חדשה, כימעט גור-בלית, המתורגמת מראש לזתונים לוגיסטיים וטאקטיים. הדברים היו חרבה יותר רציניים מכפי שנדמה היה להם ברגע הראשון.

הם גם שמו לב לעובדה שבתפיסתו של השר יש זיהוי כימעט-מוחלט של האינטרס הישראלי עם האינטרס האמריקאי. בכך לא נבדל משימעון פרס, יצחק רבין ומנחם בגין. אך אצל אריק היו הדברים מחושבים ומפור-רטים, תוך איוון של סיכונים וסיכויים.

תורתו: הכל תקוי בכל. כאשר נשוג ית-רון בנושא אחד, נוכד לקבל על עצמנו סיכון בנושא אחר. האפשרות של פלישה סובייטית לאיראן קשורה בצורך בפלישה ישראלית לדבנן.

אך היעד של דחיקת הסובייטים מן המרחב והפרכת ישראל למעצמה מרחבית, שתהווה את מוקד המערכת האמריקאית באסיה המערבית, אינו מסיח את דעתו של אריק מן היעד האישי שלו — אלא להיפך, הוא בא לסלול את הדרך אליו.

דאיש לא היה ספק שהיעד הבא הוא רא-שות הממשלה.

אריק, האיש שמעולם לא כתב זיכרונות, ושמעולם אינו מסתכל אתורו, מרוכז כל-כדו בהיערכות לקראת יעד זה.

הוא לא ישלח את הטנקים כדי להקיף את בגין ראש-הממשלה, כפי שהתלוצץ-לא-התלוצץ בגין. הוא לא ית-קוף את בגין, כלל, ביודעו כי התקפה כזאת תתגסק בו. הוא יניח לזמן לעשות את שלו, יבנה את כוחו, ובינתיים ישדלל לסלל, בשקט, את האנשים העשויים להתחרות עימו על הירושה.

אין ספק ששרון בו מעומק ליבו לחבריו בממשלה — להוציא את בגין, שהוא רוחש לו כבוד. זהו אוסף של עסקנים מן השררה, כולם חובבים בשטחים המסורים בידיהם, בעלי מוחות שיגרתיים וכישורים בינוניים.

בנוף הזה בולם אריק כמו הר מתוך עמק. הוא יפעל כמו שפעל תמיד: יפתיע, ולפעמים ידהים את הציבור ביוזמותיו, ידרוש או יתיש כד מי שינסה לעצור בעדו, ינפה את דיעותיו על אנשים ומוסדות כמכשך של תזכירים ומפות, ובמשך כל הזמן הזה, בשקט ובחתי-מרה, הוא יצבור כוח ויחזק את מטרותיו.

כאשר יבוא יומו של בגין לפרוש מן הוירה הפוליטית, עשוי — או עלול — אריק שרון להיות המועמד היחידי שיהיה מסוגל לתפוס את מקומו, כאשר מעמדו יהיה כה חזק עד ששום קואליציה של עסקנים וביורוקרטים שוב לא תוכל לעצור בעדו. כי בקרב המוניי ישראל, ובמקד בקרב המוניים של בני-עדות-המזרח, אריק שרון הוא התגלמות האידיאלים שלהם — הלאומן בה"א הידיעה, איש-המילחמות המנצח, הידיד של גוש-אמונים, המוכן גם לשים כיפה על ראשו ולחבק בזרועותיו ספר-תורה.

בבירות העולם מתעניינים בגנרל הפוליטי, המצטייר כמנהיג הבא של ישראל. יש המקווים כי יהיה דה-גול ישראלי, מצביא לאומני שעם הגיעו לשליטון יתגלה כמדינאי פרמגטי ומביא-שלום. שרון עצמו עשה את הכל כדי לעודד דמית זו. אחרים, לא רק בעולם אלא גם בארץ, ראו בו אסון למדינה — האיש שיוביל את המדינה למצדה חדשה.

כך או כך — אריק מנך ישראל, בנם שר ורה שמואלי שנרמז מכפלי-מ"ל, הגיע אל סף השידומן העליון במדינה.